

KIS LAP

BEMUTATÁS. (Lásd a 182. lapon.)

12. szám. — 1875.

Ára negyedévre 1 frt. 20 kr.

IX. kötet.

theneum-épület.
sulat.

EZER BAJ KÖZT

vagy:

az árva Imrike viszontagságai.

— Elbeszélés. —

(XII. fejelet)

Hogy egészen bizonyos legyen, valjón jó helyen jár-e, még egyszer megkérdezte egy öreg urtól s ettől nagy öröme hallotta, hogy csakugyan abban az utcában van, melyet oly régen keres. Igen, de már most melyik házban lakik Mártha, ezt hogy tudja meg? Ezt hiába kérdi, erre nem tud neki választ adni senki. Gondolatokba merülten támaszkodott néhány perczig egy lámpaoszlophoz s végre is nem tudott egyebet kigondolni, mint hogy szerencsét próbál és kérdezősködik egyik-másik házban; valahol aztán mégis csak rátalál Mártárára.

Már késő lévén, a kapuk be voltak csukva s Imrike kissé félénken huzta meg egyik háznál a csöngetyüt. Nemsokára megnyílt a kapu és kilépett a kapus, ki midőn a kis fiut megpillantá haragosan rákiáltott:

— Nos, mit akarsz? Mit csöngetsz itt hiába?

— Kérem szépen . . . én . . . Mártát keresem . . . nem lakik ebben a házban Mártha?

— Miféle Mártha? Az egész házban nem ismerek ilyen nevű asszonyt. Itt nem lakik.

A kapu becsapódott s Imrike kissé megszontyolodva állt néhány perczig; de aztán neki bátorodott s egy másik ház kapujához lépett és csöngetett. Itt még haragosabb képű ember fogadta s még veréssel

is fenyegette, mivel hogy hiába fárasszotta, Imrike elszántsága esökkenni kezdett, de még egyszer legyőzte félénkségét s egy harmadik háznál is csöngetett. Itt egy nyájasabb képű asszony nyitotta ki a kaput s kérde Imrikétől, mit kíván?

— Mártát keresem, felelt Imrike.

— Mártát? Ah igen, itt szolgál az első emeleten. Várj kissé, mindjárt lehívom.

Imrike alig tudott hová lenni örömben. Tehát végre célhoz jutott, megtalálta a jó Mártát, néhány percz múlva véget érnek szenvedései! Oh, mily türelmetlenül leste Mártha megjelenését! Az a néhány percz órának látszott s szíve hevesen dobogott, midőn végre lépteket hallott s az a nő, ki előbb megjelent így szólt valakihez a kapun belől:

— Itt a kapu előtt vár a kis fiu, Mártha: azt mondja, hogy téged keres.

A kapu ismét megnyílt s Imrike kitért karokkal rohant befelé. — de a következő pillanatban fájdalmas kiáltással tántorodott vissza . . . Előtte állt Mártha, de nem az ő Mártája, hanem egy fiatal szobalány, kinek véletlenül épen az volt a neve, s ki meglátván Imrikét, nevetve visszafordult s így szólt:

— Engemet keresne ez a kis fiu? Nem ismerem, nincs vele semmi dolgom.

Imrike intett, hogy úgy van, ő sem ismeri . . . de szólni már nem tudott; a nagy izgatottság, a kínos esalódás, annyi reménykedés, oly sok fáradozás után végre megtörte erejét, egy perczig még odatámaszkodott a falhoz, aztán eszméletlenül hanyatlott a kemény kövezetre.

Meddig feküdt ott, maga sem tudta, de mikor kissé eszmélni kezdett, nem épen barátságos szavak hangzottak fülébe. Egy rendőr rázogatta és szigorú hangon kiáltá:

— Kelj föl, te esavargó! Mit fetrengsz itt az utca közepén? Részeg vagy, ugy-e? Szörnyűség, ilyen kis fiú és már részegekedik!

Mit beszélt még azután, azt Imrike már nem hallotta, mert ismét ájulás lepte meg. De úgy látszik a rendőr csakhamar mást gondolt, mert midőn jobban megnézte a mozdulatlanul fekvő fiúcskát s látta hálvány arczát, kezdte gyanítani, hogy ez bizony nem afféle közönséges utcai gyermek, hanem valami szerenesétlen eltévedt gyermek. Igen, demit csináljon már most vele? Mégis csak legjobb lesz, ha beviszi oda, a hol a többi utcaesavargókat fogva tartják: ott legalább békén alhatik egész éjjel és reggel majd megmondja kicsoda, hová való, mi baja. Az emberséges rendőr tehát karjaira vette Imrikét és bevitte a fogházba.

Itt is még jó ideig mozdulatlanul feküdt Imrike az egyszerű szalma ágyon s csak reggel felé nyerte vissza teljesen eszméletét. Midőn először fölnyitá szeméit és körültekintett, bámulva látta, hogy egészen idegen, ismeretlen helyre jutott, egy tágas, de sötét szobába, melynek ablakait sűrű rostély védte. A szobában voltak még többen is, de a sötétség miatt alig lehetett volna valakit mégismerni. Imrike egészen megrémült. Hol van? kikkel van itt egy szobában? Behunyta

szemeit s azt hitte, hogy csak álmódott, ha újból föltekint, majd máshol találja magát: de hiába remélte, mert megint csak azt látta, amit azelőtt. És épen mikor ismét borzadva körültekintett, a szomszéd ágyról fölemelkedett egy, nálánál valamivel nagyobb fiú s hozzá lépve, vigyorgó nevetéssel mondá:

— No pajtás, hát téged miért hoztak ide?

— Nem tudom... azt sem tudom, hol vagyok.

— Nem tudod? Hát még sohasem voltál itt?

— Soha!

— És most mért kerültél mégis ide? Részeg voltál, ugy-e?

— Részeg? Én részeg! szölt Imrike csodálkozva. Hogy lehetnék én részeg, hiszen én még kis fiú vagyok.

— Akkor hát lopáson kaptak rajta?

Erre már felelni sem tudott Imrike. Ő és lopni! Szinte elképedt e gyanura.

— De hát valamit mégis csak kellett elkövetned, szölt ismét a másik fiú. Ok nélkül nem hoztak ide. No, beszélj el, legyünk jó pajtások, én talán majd adhatok tanácsot, miként viseld magadat ha a bíró vallasni fog.

— Nem mondhatok semmit, mert nem csináltam semmit és még most sem tudom, hol vagyok, hogy jutottam ide?

— No persze! Hiszen magam láttalak tegnapi este.

— Engemet? Hol? Én nem emlékszem, hogy valaha láttalak volna...

(Folytatása következik.)

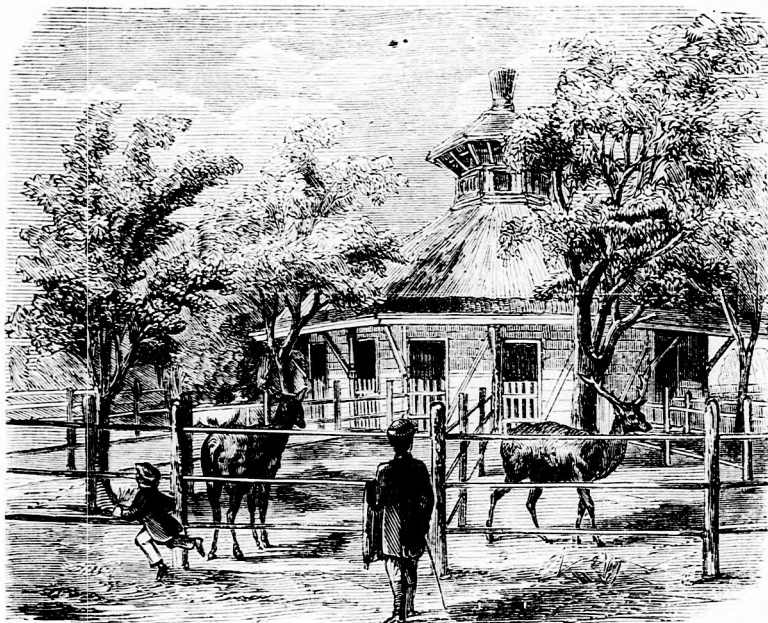
SÉTA A BUDAPESTI ÁLLATKERTBEN.
— A bagolyvár. — A tó. — A szarvasakol. —

(Képekkel a 181. és 192. lapokon.)

KEDVES Forgó bácsi! A mult heti szünnapon a nevelő ur, mivel egész héten jól tanultam, beváltotta ígérését és elvitt az állatkertbe, hol sok érdekes dolgot láttam. Kis olvasó társaim közül, tudom, sokan látták már szintén, de talán még

többen vannak, a kik nem látták s elhátároztam, hogy abból, amit láttam, egyet-mást leírok, hátha kedves Forgó bácsi jönnek fogja találni és kiadja a »KIS-LAP«-ban. (Mint látod, jönnek találtam s még néhány rajzot is készíttettem hozzá.)

Tehát legelőször is a medveketrecz-nél álltunk meg; erről azonban nem szólok, mert nem régen olvastam róla ismeretést a »KIS-LAP«-ban. Tovább menve,

SÉTA A BUDAPESTI ÁLLATKERTBEN. I. A szarvasakol. (Lásd a 182. lapon.)

a kert tulsó végén egy nagy, régi várnak látszó épület tűnt szemembe s kíváncsian kértem:

— Nevelő ur, hát az micsoda régi várrom? Bizonyosan valami ősi várkastély, melyben hajdan vitéz pánczélos lovagok laktak?

— Régi várrom? felelt a nevelő ur nevetve. Az bizony nem régi, nem is laktak benne soha vitéz lovagok, hanem csak — füles baglyok.

De már ezt nem akartam hinni, egész erőmből szaladtam oda, — s mikor közel jutottam, láttam, hogy biz' az nem régi váromladék, hanem új épület, mely olyformán van építve, mintha ősi várnak romja volna; benne pedig baglyok voltak elhelyezve, ez tehát valóságos bagolyvár. (Lásd a 192. lapon.) Kértem a nevelő urat, mért van ez így?

— Tudod, hogy a bagoly főleg régi, elhagyott épületekben szeret tanyáznia, ha

12. SZÁM.

em látták s elha-
mit láttam, egyet-
lves Forgó bácsi
kiadja a »KIS-
l, jónak találtam s
észittetem hozzá.)
s a medveketrecz-
azonban nem szó-
vastam róla ismer-
ban. Tovább menve,

a 182. lapon.)

artam hinni, egész
s mikor közel
biz' az nem régi
pület, mely olyfor-
a ősi várnak romja
lyok voltak elhe-
óságos bagolyvár.
em a nevelő urat,

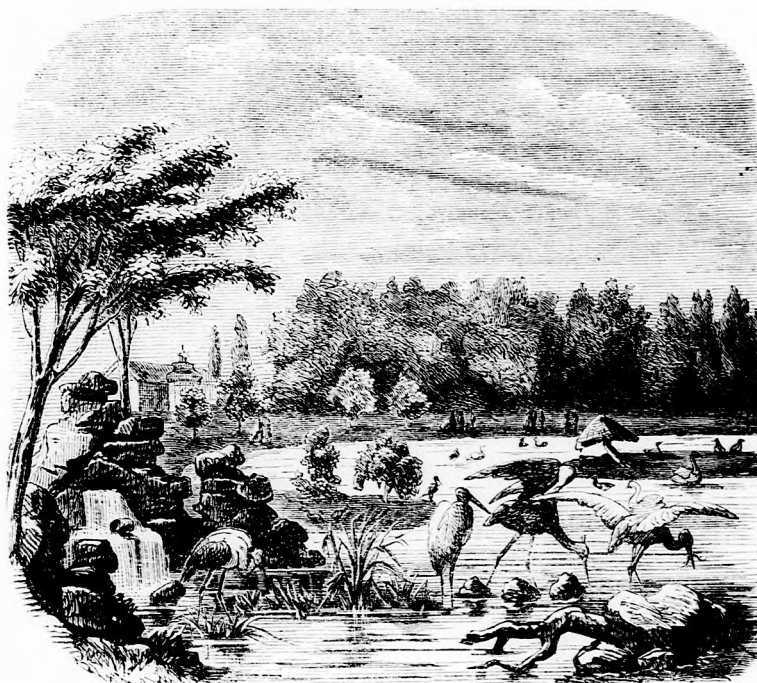
bagoly főleg régi,
szeret tanyázni, ha

szabadon van. Tehát itt is ha fogva van
jobban illik ilyenforma fogházba, mint
közönséges ketreczbe s talán még maguk
bagoly barátaink is jobban érzik magu-
kat, ha úgy lakhatnak, mint hajdan, sza-
bad korukban.

A nagy ablakokon benéztem a vár bel-
sejébe s fönt a zugokban csöndesen szundi-

kálni láttam több nagy füles bagolyt,
suholyt, meg a láng-bagolyt és még más
fajtákat, melyek a nappali világosságot
nem szeretvén, szörnyü böles pofával pis-
logattak; csak a fúrge kis kuvik mozgott
a tágas börtönben.

A bagolyvár aljában kis barlangok
vannak s ezekben farkasok és rókák lát-

SÉTA A BUDAPESTI ÁLLATKERTBEN. II. A vízi madarak tava. (Lásd a 180. lapon.)

hatók. Erős vasrács zárja el őket s így
nem féltem egészen közel menni és jól
megnézni a veszedelmes fenevadakat.

A mi leginkább meglepett az állat-
kertben, az volt, hogy vannak ott mada-
rak, melyek nincsenek elzárva, mégis ott
maradnak és nem szöknek el. Ezek főleg
vízi madarak és a tóban uszkálva, fürödve,
oly jól érzik ott magukat, mintha otthon
volnának a vadonban. Mindenféle ritka

kacsák, gólyák, hattyuk paicskolnak a víz-
ben s nem félnek csöppet sem az embe-
rektől. Vittem zsemlet s apró darabokat
dobáltam a vízbe; nagyon mulatságos volt
nézni, mint buknak víz alá s mint kapkod-
ják el egymástól a jó falatot. Némelyik ki-
mászott a partra és egészen a kerítésig s
majdnem meg engedte magát fogni.

Kis hugom, Irénke, ki szintén velünk
volt, főleg őzeckét kívánt mielőbb látni

s ezért siettünk a kert másik végére, a szarvas akolhoz. Irénke gyönyörködve nézte sokáig a fényes szőrű, szelid tekintetű kít özikéket; nekem inkább tetszett a hatalmas agancsus izmos termetű iramszarvas, melyről a nevelő ur elbeszélte, hogy meszsze az északi országok bizonyos részein e szarvasokat az emberek úgy használják, mint mi a lovakat és teheneket; befogják szánkába és utaznak vele, tejét iszszák, husából jóeledelt készítenek, bőréből pedig pompás bundát csinálnak, amire ott ugyancsak szükségök van az embereknek, mert ott sokkal hosszabb és hidegebb a tél mint nálunk. Ez tehát igen hasznos állat. Láttam továbbá olyan szarvasokat, a melyeknek a mi erdeinkben találhatók s melyeknek husából szintén pompás sült készül.

Tovább sétálva, láttam még sok egyebet, de erről, ha kedves Forgó bácsi megengedi, majd egy második levélben fogok megemlékezni, addig is maradván kedves Forgó bácsit szívből ödvözölve
hű kis olvasója

Polgár Kálmán.

BEMUTATÁS.

(Képpel a czímlapon)

KISASSZONYOK urfiak,
Már régen nem láttalak.

Késtem, mert vendégem volt a
Kedves Komám, tudós gólya.

Im itt van, bemutatom:
Ez az én kis czirmosom.

Ez az én kis gyermekem
Majd nektek fölnevelem.

A tejecskét, fiúk lányok,
Töle meg ne sajnáljátok.

Még most nem lát titeket,
De várjatok egy hetet.

S majd örömmel néz bele
A ti szeméitekbe.

A RÉGI KÚT.

— Bicszely. —

Irta: Guóth Károly.

Egy csöndes falueskában élt egy özvegy szegény varrónő. Két gyermeke volt: Erzsi és Károly. Erzsi nagyon szerette édes anyját és gyakran szomoruan nézte, amint este is dolgozott, csak hogy a következő napra a szükséges pénzt megkeresse. Többször ajánlotta segítségét Erzsike, noha még nem igen tudott varrni. Némelykor könyes szemekkel ugrott édes anyjához, hogy a czermét belehuzza a tüskébe, mert mamája már szemüvegen is nehezen látott.

De nem ilyen volt Károly! Amint kijött az iskolából, rögtön csak az ozsonnát kereste, azután játszani futott. Gyakran pirogatta Erzsit, de Károly rendesen durván felelt és arra sem hallgatott, ha édes anyja inté, hogy ne menjen mindig azokkal a pajkos fiúkkal, mert egyszer csak valami éri. Károly nem fogadott szót.

Történt egyszer, hogy iskola után legpajkosabb pajtásait ismét összeszedte és kezdtek tanácskozni, hol játszanak? Egyik azt mondja: a malomnál, másik a berekben, végre Károly hangosan felkiáltott: menjünk a »régi kúthoz!« Elindultak mindnyájan s az uton elhatározták, hogy lapdázni fognak.

Nemsokára a falu végére pázsitos helyre értek, melynek egyik felén volt a »régi kút.« Mint neve is mutatja, régi kút volt ez, vize sok évvel ezelőtt nem tudni miért, egészen kiapadt. Probálták igazítani, de nem jött bele víz. Ugy hagyták tehát. Lassan kezdett bedüledezni s feneke megtelt kövel.

K Ú T.

Károly.

ban élt egy özvegy
 két gyermeke volt:
 nagyon szerette
 szomorúan nézte,
 csak hogy a követ-
 pénzt megkeresse,
 gitségét Erzsike,
 dött varmi. Né-
 ekkel ugrott édes
 át belehuzza a tü-
 szemüvegen is

Károly! Amint ki-
 csak az ozsonnát
 futott. Gyakran pi-
 oly rendesen dur-
 allgatott, ha édes
 en mindig azok-
 ert egyszer csak
 fogadott szót.

gy iskola után leg-
 smét összeszedte
 hol játszanak?
 domnál, másik a
 hangosan felkiál-
 úthoz!« Elindul-
 ton elhatározták.

végére pázsitos
 egyik felén volt a
 is mutatja, régi
 vel ezelőtt nem
 apadt. Probálták
 le víz. Ugy hagy-
 tt bedüledezni s

Ezen kúthoz jöttek Károly és pajtá-
 sai. Megkezdődött a lapdázás, ujjongva
 futkosott a kis sereg. Egyszerre az egyik
 fiu magasra üti a lapdát, s ez messze esik,
 le a régi kútba.

Vége lett az örömmek. Hogyan ve-
 szik ki a labdát? Lemenni egyik sem
 mert. Végre előállott Károly, hogy ő nem
 fél, lemegy a kútba.

A kút meglehetősen mély volt, a kövek
 itt-ott kipotyogtak oldalából, úgy hogy a
 benmaradtak egész lépcsőzetet képeztek.
 Leindult Károly, de alig lépett kettőt,
 a kő kicsuszott lába alól, s azzal együtt
 ő maga is a kút fenekére zuhant.

A többi fiuk egy ideig rémülten bá-
 multak, nem tudták, mit tegyenek; a
 másik pillanatban azonban futásnak ered-
 tek be a falu felé. Mindegyik haza sietett
 elmondta a történeteket; de arra egyik
 sem gondolt, hogy Károlynak talán segít-
 ség kellene.

Hanem a szülők tudták, mit kell
 tenni. Egyik férfi létrát kapva vállára,
 futott a régi kúthoz, míg a nők hideg vi-
 zet vittek. Aztán leeresztették a létrát és
 Károly egyik pajtásának bátyja lement a
 kútba, honnan csakhamar kihozta Ká-
 rolyt, kinek arca csupa vér volt. Be volt
 törve a feje, s eszméletlenül hevert ott a
 gyepon. Vizzel loesolták, lemosták fejről
 a vért s végre fölnyitá szemeit s rövid
 időre eszméletre tért. De néhány percz
 mulva ismét elájult. Ezalatt megjelent
 Károly pajtásának atyja is kocsival, hogy
 a szerencsétlent hazaszállítsák. Ekkor ju-
 tott mindnek eszébe, s szomorú kiáltás-
 ban törnek ki: »szent Isten! hiszen édes
 anyja még nem is tudja!«

Valóban igazuk volt. Nem is gon-
 dolt az most veszélyre. Ép bevégezett egy
 munkát s csomagolta, hogy másnap reg-
 gel hazavigye. Valamire készült. Pénzre
 volt szüksége. Erzsi nevenapja közelgett,
 mikor mindenik részesült névnapi aján-
 dékban.

Tudta ezt Erzsi, azért nehezen is várta
 a nagy napot; ha kijött az iskolából, lez-
 kését megtanulván, dolog után látott, s
 azt mondogatá: »Igy hamarabb telik az
 idő, hamarabb megjő nevem napja.«

Kedvelte a virágokat, azért a ház
 előtt levő tért csinos kis virágos kertté
 alakítá át. Ez volt kedvencz helye. Reg-
 gel, este öntözgetett, máskor az utakat
 tisztítgatá, majd virágjai színében, illatá-
 ban gyönyörködött. Most is épen itt dol-
 gozott, midőn egyszerre közeli kocsí zör-
 gést hall, s odanézvén, látja, hogy a ko-
 csi egyenest az ő házukhoz tart. Félben
 hagyva munkáját, fut a szobába s lihegve
 kiáltja: »Mama, mama! kocsí jön hoz-
 zánk!«

E közben beért a kocsí és Károlyt,
 ki már egy kicsit magához jött, leemelték.
 A zörejre kilépett édes anyja is, ki midőn
 a sebesült fiut megpillantá, rémült sikol-
 tással eltántorodott s majdnem össze-
 rogyott.

Ez alatt Károlyt véres ruháitól meg-
 szabadították és ágyba fektették, hol a
 kiállott fájdalom után rögtön kábult
 álomba merült.

A komaasszony, ki Károlyt haza-
 hozta, elbeszélte azután a történeteket s
 biztatá a szegény anyát, hogy bízzék is-
 tenben, talán még nincs a fiu elveszve.

Ugyanekkor az urasági lakban egy szolga feküdt betegen, kihez a közeli városból minden harmadik reggel kijött az orvos. Történetesen épen a következő reggelre várták — mint azt megtudta Károly mamája. Nehezen várta a reggelt, folytonosan fia ágya mellett ülve aludt egy keveset, mert Károly mély álmából minduntalan fölriadt s jajgatni kezdte, majd újra eludni látszott, aztán ismét segítség után kiáltozott, a kút fenekén érzé magát, felakart ülni, de csakhamar a párnára hanyatlott vissza.

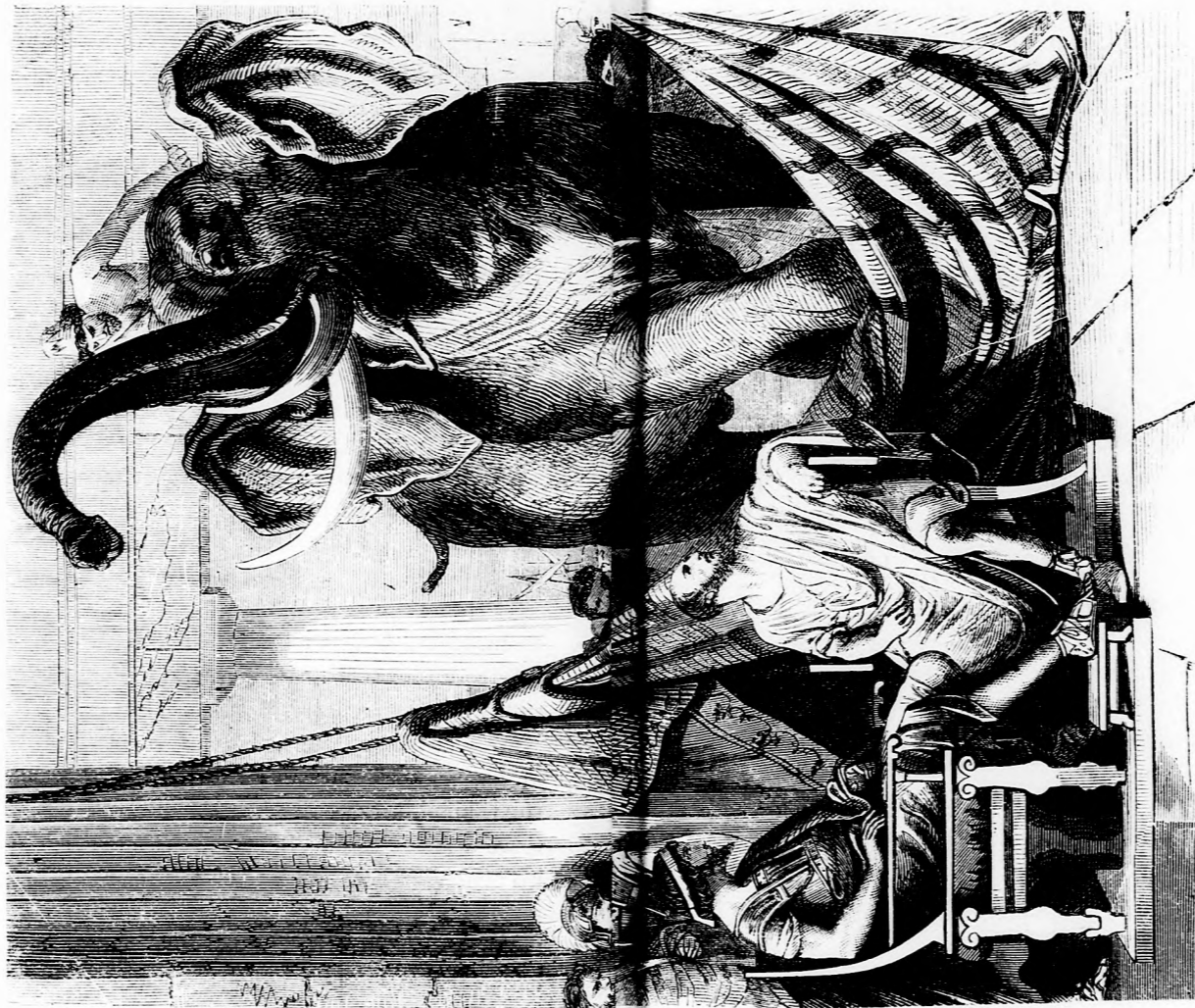
Ily álmakkal vesződött reggelig, mikor végre üdítő álm lepté meg. Édes anyja most szomoruan összecsomagolá, s haza vitte a tegnapi befejezett kész munkát; nem örült fáradsága jutalmának, hiszen vége a névnap ünnepnek... ki tudja megéri-e Károly?!

Hazatérve még alva találta Károlyt, Erzsí ült ágyánál; sokat sirhatott, mert szeme egészen vörös volt.

»Légy csak itt leányom, míg én az orvos úr után tudakolódok!« szólt Erzsíhez, s ezzel elsietett a kastélyba.

Mintegy negyed óra múlva ismét otthon volt és vele jött az orvos. Ez rögtön a beteg ágyához lépett, s Károly fölébredvén, ámulva nézett a mel-

lette álló idegenre. — Nyájasan szólította meg az orvos, megvizsgálta a sebesült főt; hideg vízzel lemosta s bekötötte,

végül megmondta, miként kell a sebet ápolni.

— Különben — úgy mond az orvos

— a kastélyba úgy is kijövök még, akkor kis betegemet is minden bizonynyal újból, meg fogom nézni.

melyet az orvos eleinte a betegség természetes következményének tartott, semmit nem szünet. Folyton rémalakokkal vesződött, a régi kutat ágyánál vélte látni, barátai jutottak eszébe, lapdázni akart, már futott, a czélnál képzelte magát, egyszerre megdobják s lerogyik — ültéből vissza az ágyra.

Igy tölt el néhány nap. Nem sokat aludt ez idő alatt az édes anyja, sőt még Erzsí szemeire sem jött álom. Széket vonva anyja mellé, segíteni akart a virrasztásban ő is, nappal nem sétált kertjében, nem gyönyörködött virágaiban. Iskola után egyedüli helye Károly ágya mellett volt.

Első látogatása után negyed napra ismét megérkezett az orvos. Egészen megütközött kis betege látásán, ki álmából épen akkor riadt föl. Megtapintván ütérét, kérdezte édes anyját a változás felől. Szomoruan beszélé ez el fia állapotát s az orvos fejét rázva hallgatá. Végül így szólt.

— Csodálom, valóban csodálom! — Egyszerűen a hideg borogatástól vártam a gyógyulást; úgy látszik azonban hogy az agy is súlyos sérülést szenvedett. Ne csüggedjünk azonban. Isten bizonynyal nem vonja meg segítségét s ami tőlem kitelik, én mindent elkövetek.

Ezzel néhány sor irást adott át a betegnek rendelendő gyógyszeréről, s annak jobbulást kívánva távozott.

Egyike volt ez azon orvosoknak, kiket mindenütt ezerek áldása kísér, gyámolítója és tanácsadója a szegényeknek. Örömet lelé abban, ha egy szegényen tanácsával, sőt tettel is segíthetett, mint beteget pedig, ha minél előbb meggyógyíthatta. Károlyt is minden harmadik nap meglátogatta, többször a gyógyszert is maga hozatá. A kastélyban ez idő alatt meggyógyult betege, de látogatását Károlynál azért soha el nem mulasztá.

Több hét mult szomorú aggodalmak közt, míg végre lassan javulni kezdett a beteg. Egy napon végre az orvos kijelenté, hogy már vége minden veszélynek. Károly már föl is kelhet. A jó anya könnyezve mondá:

— Mivel szolgáljam meg, kedves orvos ur, szíves fáradozását és nemes tettet, melyvel fiamat megmenté?

— Tettemet és fáradságomat maga az Ég jutalmazá meg. Szeretett kis fia visszanyerte egészségét, s ez nekem elég jutalom. Egy pár nap alatt feje egészen meggyógyul, s kedves nővérét elkísérheti ismét az iskolába. Nevelje gyermekeit továbbra is a jóban; én nem fogadok el semmi dijt és amit talán nekem szánt, fordítsa azt gyermekeire. Éljenek boldogul!

A szegény anya meghatva mondott köszönetet s az orvos eltávozott.

Nemsokára ebédhez ült a kis család. Az orvos távozása azonban úgy meghatotta őket, hogy csak a kanalak zörejét lehetett hallani, mintha mindegyik meg-

némult volna! Gondolkozni látszottak valamin. Végre megszólalt Károly:

»Mama! épen most jutott eszembe, ma Erzsike nevenapja van, ugy-e? Fejével inte igent az anya s elfordulván, két könycesepp gördült le szeméből. Tudta ő jól, de a szokott ajándéknak most el kelle maradnia, a pénz elfogyott Károly orvos-ságára.

Észrevette ezt Károly, s mintegy látszott édes anyja tekintetéből, mit gondol: ezért szomorúan mondá:

— Ah kedves mama, — tudom, én vagyok oka, hogy a mai nap oly szomorú s hogy Erzsike ajándéka elmaradt. Haragszol talán most rám Erzsivel együtt? — meg is érdemlem; de meglásd, többé nem leszek szófogadatlan, s mindent megteszek, hogy mindkettőtöknek örömet szerezzek.

— Oh nem, én nem haragszom! — sietett válaszolni Erzsi.

Ezzel felugorván, megcsókolá öcsését; a jó anya is könnyezve keblére ölelte gyermekeit, s mindkettőt megcsókolva, örömmel mondá, hogy ha Isten engedi, esztendőre majd annál vigabban megülik a névnapot.

Ugy is történt. És azóta a kis család szerényen, de egymás szeretetében boldogan éli napjait.

BETŰREJTVÉNY.

	n	n		o	o
	n	N	n		o
N	"	"	N	o	o
	n	n	n		o

ni látszottak
Károly:
tott eszembe,
gy-e? Fejével
ordulván, két
éből. Tudta ő
k most el kelle
Károly orvos-

, s mintegy
ből, mit gon-

— tudom, én
oly szomorú
maradt. Harag-
el együtt? —
d, többé nem
ndent megte-
örömet sze-

csókolá öcs-
reblére ölelte
megesókolva,
sten engedi,
ban megülik

a kis család
tében boldo-

Y.

o
o
o
o

A HŐSLELKÜ FABRICZIUS.

(Képpel a 184—185. lapon.)

Hajdanában, több mint két ezer eszten-
dével ezelőtt élt egy jeles, hős férfi.
kinek nevét még mai nap is emlegetik
s kit példaképen szokás fölmutatni, hogy
lássuk, miként kell az embernek lelkiis-
meretesen teljesíteni kötelességét és nem
ijedni meg semmitől. Ez a férfi Fabric-
zius római vitéz volt, kiről következőket
jegyzett föl a történelem.

A római birodalom ellen nagy se-
reggel indított háborút Pyrrhus, epirusi
király. A rómaiak vitézül védelmezték or-
szágukat, de az ellenség sokkal erősebb
volt s így a római sereg egy véres csatá-
ban megveretett és nem csak sok halottat
vesztett, hanem igen sok római katona
élve jutott az ellenség kezébe és fogoly-
lul lánczokba veretett. De Pyrrhus kirá-
ly seregéből is oly sokan elvesztek, hogy
a király így szólt a csata után: »Ha még
egyszer így győzök, végem van«, — az-
az: nem marad több katonája.

Akkori időben az volt a szokás, hogy
csata után az ellenfelek kicserélték egy-
más közt a foglyokat. A vesztes rómaiak
Fabriczius nevű derék vitézt küldték át
Pyrrhus királyhoz, hogy a királytól az
elfogott rómaiak kicserélését kérje Pyrr-
hus király, aranyos trónuson ülve fogadta
a római követet és mert tudta, hogy Fab-
ricziust a római nép nagyon szereti, úgy,
hogy az ő tanácsára mindent megtesz, —
a király mindjárt azt kívánta Fabriczius-
tól, hogy menjen haza és tanácsolja ott-
hon a népnek, hogy adjon meg Pyrr-
husnak mindent, amit kíván. De Fabri-
czius erre keréken kijelenté, hogy biz ezt
ő nem teszi. A király eleinte nagy összeg
pénzt ígért neki, azután azzal csábította,
hogy fényes állásban nagy urrá teszi; de
a becsületes Fabriczius mindig csak azt fe-
lelte, hogy ő nem fog népének roszat ta-
nácsolni. Ekkor a király szörnyű haragra

lobbant s egyik tisztjének valamit sugott.
Csakhamar irtóztató bömbölés és topor-
zékolás hangzott, egészen közéről, egy
föggönyt épen Fabriczius háta mögött,
félrehúztak és Fabriczius egy rettenetes
elefántot pillantott meg, mely dühösen
mozgolódott és csak a jelt várta, hogy
Fabricziusra rárohanjon és agyontapossa.

Ekkor Pyrrhus király még egyszer
kérdé Fabricziustól, akarja-e megtenni,
amit kíván tőle. De a hőselelkű férfi egé-
szén nyugodt maradt s mosolyogva mondá
a királynak, hogy ha tetszik, megöletheti,
de inkább meghal, hogyses roszat tegyen.

E bátor és nemes viselet annyira meg-
hatotta a királyt, hogy barát-ágosan ke-
zet nyújtott ellenfelének s nemcsak őt
magát, hanem a többi fogoly katonákat
is szabadon bocsátotta.

KURTA HISTÓRIA.

— A hiányzó rímeket találgatok ki és küldjétek be. —

A Juliska rendes,
Mikor alszik, ...
Mikor játszik nevet
S ugrál mint az . . . . .

Jó leány a Juliska,
De rosz fiu a . . . . .
Ha Juliskát meglátja
Haját meg is . . . . .

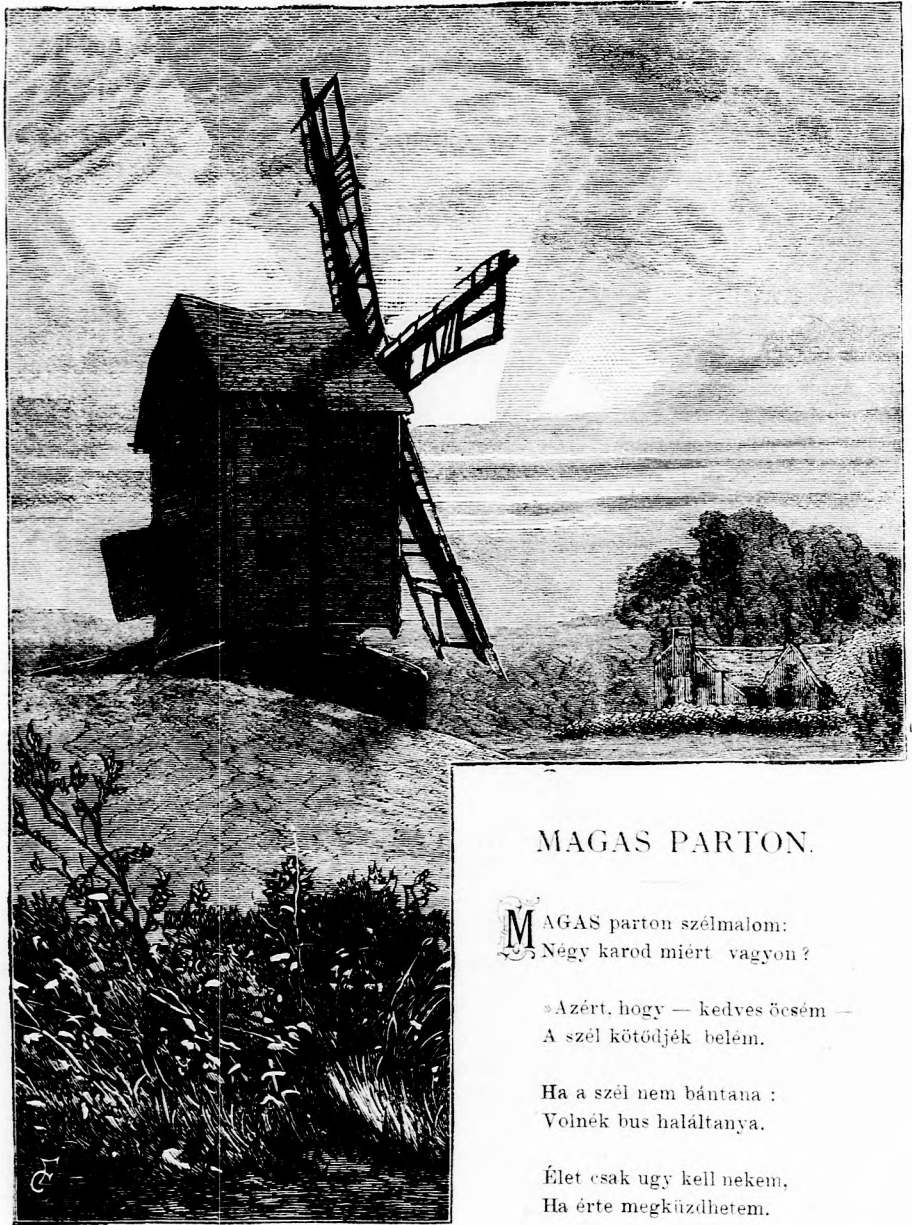
Ám szigorú az apa,
Ha a fiát meg . . . . .
Veszi a kis pálczát
S az urának kiporolja
A csikos . . . . .

(A pontok száma a kitalálendő rimes szó be-
lünk számát jelenti.)

A legújabb pályaföldványra eddigelé oly
kevés megfejtés érkezett be, hogy azon meggyő-
ződésre jöttem, miszerint a rejtvény tán kelle-
ténél nehezebb. Azért tehát könnyebbség okáért
megsugom hogy az

I Katona = C.

nagyon ismeretes, hétköznapi mondás. Azt is
megsugom, hogy a katona nem katonát je-
lent s a C betű, nem be t ű t jelent. Már most csak,
reményilem, sűrűbben fognak beérkezni a meg-
fejtések. **F. b.**

MAGAS PARTON.

MAGAS parton szélmalom:
Négy karod miért vagyon?

» Azért, hogy — kedves ösém —
A szél kötődjék belém.

Ha a szél nem bántana :
Volnék bus haláltanya.

Élet csak úgy kell nekem,
Ha érte megküzdehetem.

Ha nem állnék elibe,
Nem örölnék semmitse!

Mondom neki: szél komám,
Még én is itt vagyok ám!

S míg fű fa fél s meglapul:
Én helyt állok kuruczul!

Magas parton szélmalom,
Téged dicsérjen dalom.

»PALI« AZ ERDŐBEN. (Lásd a 190. lapon.)

AZ ÉN »PALI« CSINYJEL.

— Beszélyke. —

Friczitol.

(Képpel a 189. lapon.)

Kicsi volt, füрге volt és szörnyen pajkos és makranczos, tökéletes kép-mása egy jó pajtásomnak; azért nevez-tük el »Pali«-nak. De azért ne gondolja am senki, hogy »Pali« talán valami ember vagy gyerek volt. — hisz hogy is lehetett volna, mikor — mókus volt.

Ha meghallgatjátok, elmesélem Pali történetét.

* * *

Két éve, hogy születésem napjára — épen tizenkét éves lettem, — édes apám csinos kis lövegyerrel lepett meg. Nem olyan komoly, veszedelmes, nagy fegy-verrel, a melynek fülhasító durrogásától még most is félek; (sőt a mamám is) hanem afféle kedves kis szoba-puskával.

Mi volt természetesebb, mint hogy ennek tiszteletére rögtön nagy vadász lett belőlem, és kedves apámnak duplán meggyült a baja, mert a puskához tás-kát is kellett vennie, azután egy teljes vadászöltönyt csináltatni, a mint szokás, szürke posztóból, zöld szegélylyel.

Mire ez készen lett, én már jól be-gyakoroltam magamat a czéllövésben és egész vadász-elbizakodottsággal dicsekedtem otthon, hogy mi mindent nem hozok majd haza, ha egyszer vadászni megyek.

Kis ösémim csak ámultak hősköde-semen és szent áhitattal nézték az előké-születeket.

Végre meg volt minden, ami egy jeles vadászt megillet s én nagy büszkén utra keltem a közeli ligetbe szerencsét próbálni.

Elindulásomkor, az igaz, Margit hu-gom szerencsét kívánt; de én akkor még nem tudtam, hogy ezért minden igazi va-dásznak haragudni kell, — s szépen meg-köszönve kis hugomnak a jó kívánságot, fényes siker reményében léptem az er-dőeskébe.

Vérmes reményeim azonban csakham-mar nagyon alászállottak. Már vagy fél-óraig jártam keresztül kasul az erdön s még egy ökörszemét se láttam.

Elkeseredésemben leeresztett fegy-verrel, lesütött szemmel és bánatos szív-vel hazafelé indultam.

Ámde a jó sors megszánta szomorú-ságomat s egy füрге evetkét küldött utánba, mely épen mogyorótöréssel lö-vén elfoglalva, ama zajtól amit ez fülecs-kéiben okozott, nem hallotta meg köze-ledésemet.

Sokáig néztem a füрге kis terem-tést, melynek egész boldogságát a kaesői közt levő mogyoró képezte; végre is győ-zött a vadász-szenvedély s czélba vettem az evetkét.

Persze, mikor a puszka elsült, ma-gam talán jobban megijedtem, mint a mókuska; de rögtön magamhoz tértem, midőn zsákmányom — maga után húzva egyik lábát — előlem menekülni akart. Rögtön mellette termettem s megfogtam. Jól meg harapott az igaz; de azért el nem eresztettem s nagy diadallal vittem haza. Egyszerre roppant hős lettem ki-csiny testvéreim előtt, kik elhalmoztak kérdéseikkel.

A mókuska szép kalitkát kapott s ha mogyoró és dió képezte boldogságát: ugy életében sem volt olyan boldog, mert két kis nővérem itcze-számra hordta neki

a törnivalót. — A kalitka ajtaját sohasem zártuk be, mert hiszen sebesült lábával ugy sem szökhetett meg; ezáltal pedig ugy megszélidült, hogy mire lábaeskája meggyógyult, egészen otthonosnak érezte magát.

Ebben az időben kezdődtek csínyjei.

Nagyon jól emlékszem, — mert én magam is gyanuba jöttem, — első galádságára, mely abból állt, hogy elhordta a tortához szükséges diót. — Ezért olyan esetepaté lett, hogy az egész ház kikapta a maga részét, — csak maga a tolvaj nem. A szakácsné összeszidta a nyalánk szobaleányt, ez bepanaszolt engem a mamánál, hogy tőlem semmi dióféle meg nem marad, a mama pedig megpirongatott engemet, hogy minek kuktálkodom én a konyhában.

Este, midőn a mama a zongorához ült, a hürok pokoli zörgést vittek véghez; kísült, hogy »Pali« úr volt a bűnös: a dióhéjakat beleszórta a zongorába.

Máskor ismét azt a bolondot tette, hogy belefészkelte magát a nevelő ur hátulsó zsebébe, épen vasárnap; a nevelő a templomban ki akarván húzni zsebkenőjét, e helyett »Pali« akadt a kezébe. — Erre persze hangos kacajra fakadt nemcsak ő maga, hanem mindenki, a ki közel ült és látta milyen furcsa kendőt hord a nevelő ur a zsebében.

Hanem azért leghallatlanabb csínyje mégis az volt, mikor mamám bál ruháján a gyöngyöket sorra törte s épen a bál estéjén. Azt hitte, hogy mogyoró. Ezért ki is kapta volna részét, ha idejekorán nesztét nem veszi a zivatarnak s el nem menekül.

Azonban a nagy bűn magábanhordja büntetését, azt mondja a közmondás s ez Palinál is beteljesedett.

Ő valami szörnyű okos menedékhelynek képzelte nagy bátyám czilinder kalapját, pedig épen ez vált vesztére. A gyöngy- esemény szörnyen felzaklatta a kedélyeket s különösen a nagybátyám határozottan azt kívánta, hogy a mókust elűzzék.

De elébb meg kellett találni.

Keresni indult tehát az egész ház, s különösen a kukta egész dühével, mert a diós torta óta boszút forralt Pali ellen.

Sokáig hasztalan volt a kutatás s már-már azt kezdték sejteni, hogy a mókus megugrott.

Ezen hiedelemben volt a nagybácsi is és boszankodva vette kalapját, hogy hazamenjen.

De midőn a fejére teszi a kalapját, gyéres üstökét valami vakmerő kéz szörnyen kezdte ezibálni. — Leveszi czilinderét s látja benne a mókust! — Erre szörnyű dühbe jött, és kalapostul együtt úgy a földhöz vágta, hogy szegény Pali élettelelenül terült el a földön.

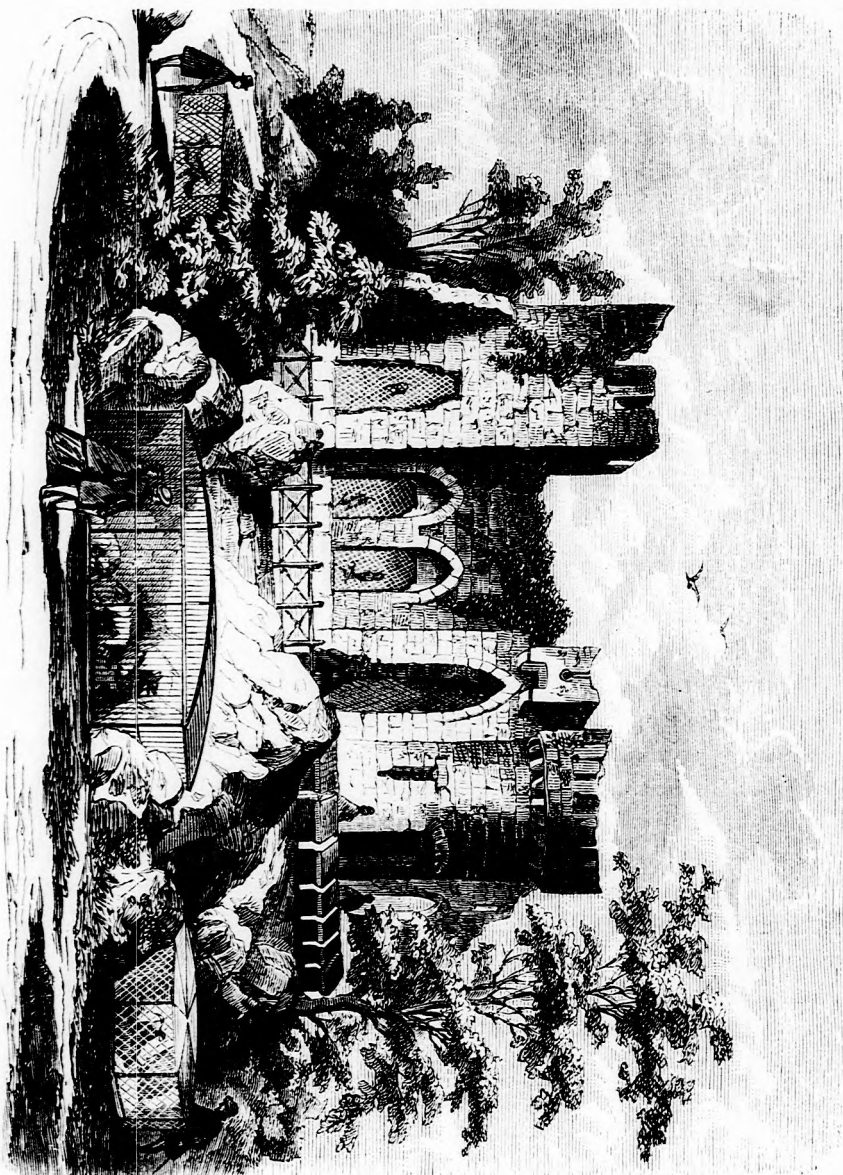
Felesleges mondanom, hogy köztünk gyermekek közt nagy volt a sirás s én sem tartóztattam magamat egy pár ószinte könytől.

Azután hozzá láttam, hogy tisztességesen eltemessem; kis testvéreimtől kísérvé szépen festett koporsóban eltemettük épen azon a helyen, a hol a sors élémbe vezette.

Testvéreim, nem hagytak békét, s arra unszoltak, hogy emléket egy sírversben megörökítssem; ilyen sírverset irtam tehát neki:

»Nyughatatlan voltam teljes életemben.
Végre e kis sírban nyugalmat leltem!«

SÉTA A BUDAPESTI ÁLLATKERTBEN. III. A bagolyvár. (Lásd a 180. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest barátok tere, Athenaeum-épület.
 Kiadja és nyomtatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.